

**UCHWAŁA NR IV.25.2018
RADY GMINY DARŁOWO**

z dnia 28 grudnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla
Gminy Darłowo na 2019 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137), w związku z art. 10 ust 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, poz. 1490 i poz.1669) oraz w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), **Rada Gminy Darłowo uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Darłowo na 2019 rok, zwany dalej Programem, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zadania wynikające z Programu finansowane są ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Gminy Darłowo na 2019 rok.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Darłowo

Grzegorz Hejno

Załącznik
do Uchwały Nr IV.25.2018.
Rady Gminy Darłowo
z dnia 28 grudnia 2018 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
UZALEŻNIEŃ
DLA
GMINY DARŁOWO
NA 2019 ROK**

ROZDZIAŁ I ZAGADNIENIA OGÓLNE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, zwany dalej „Programem”, jest zapisem działań, które będą w roku 2019 realizowane w ramach zadań własnych Gminy Darłowo w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, behawioralnych, przemocy w rodzinie oraz innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Ponadto odnosi się do integracji społecznej osób uzależnionych i innych grup społecznych Gminy Darłowo stanowiąc część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Darłowo. Program uwzględnia również cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Darłowo na 2019 rok jest kompleksowym planem, który obejmuje system zintegrowanych działań prowadzonych równolegle w obszarach:

- 1) ochrony zdrowia,
- 2) polityki społecznej,
- 3) edukacji i wychowania,
- 4) kultury i sportu,
- 5) rozwoju aktywności i samorządności obywatelskiej,
- 6) bezpieczeństwa publicznego.

W programie ujęto zadania własne gminy wynikające z zapisów:

- a) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492),
- b) art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137),
- c) art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018, poz. 1030 z późn. zm.),
- d) art. 6 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- e) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Darłowo na lata 2014-2020 (uchwała Rady Gminy Darłowo nr L/419/2014 z dnia 16 czerwca 2014 roku).

Dodatkowo Program opiera się na wynikach Diagnozy Problemów Społecznych zrealizowanej w Gminie Darłowo przez Oficynę Profilaktyczną z Krakowa. Jest on otwarty i ma charakter ramowy. W trakcie realizacji może ulegać modyfikacji i być wzbogacany o nowe treści w zależności od zaistniałych potrzeb. Opisane w nim cele i sposoby ich realizacji mają charakter długofalowy.

Działania w ramach niniejszego Programu obejmowały będą:

- 1) tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego stylu życia (miejsca do uprawiania sportu i zabawy, rozwijania zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych, wypoczynku zimowego i letniego),
- 2) realizację środowiskowych i szkolnych programów profilaktycznych,
- 3) system pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz z grup ryzyka,
- 4) system przeciwdziałania przemocy w rodzinie skoordynowany z zadaniami ujętymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Darłowo na lata 2014 – 2020 oraz celami operacyjnymi określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016, poz. 1492).

Dla uzyskania pozytywnych efektów, model działań profilaktycznych i pomocowych powinien być interdyscyplinarny oraz kompleksowy. Dlatego też podejmowane działania muszą być kierowane równolegle do dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież zagrożoną i niedostosowaną do ich środowiska rodzinnego oraz do społeczności lokalnej.

ROZDZIAŁ II Wybrane wskaźniki obrazujące skalę zjawiska uzależnień i przemocy w Gminie Darłowo.

2.1. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Darłowo regulują:

- 1) Uchwała Nr L.508.2018 Rady Gminy Darłowo z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Darłowo,
- 2) Uchwała nr L.509.2018 Rady Gminy Darłowo z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży na terenie gminy Darłowo.

Na terenie Gminy Darłowo uchwalono w 2018 roku limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 180 oraz w miejscu sprzedaży - 220. Powyższy limit uwzględnia zezwolenia na poszczególne rodzaje alkoholi: o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo - 180, o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa - 100, o zawartości powyżej 18% alkoholu - 120.

Poniżej zobrazowano limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych w roku 2017 w oparciu o sprawozdanie PARPA - G1¹.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie w 2017 r.	
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	37
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	47
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ważnych w 2017 r.	
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	103
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	79
Liczba zezwoleń wydanych przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć wydanych w 2017 r.	0
Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2017 r.	22
Liczba interwencji podjętych przez gminę w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 43 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	0

2.2. Adresaci Programu

Adresatami przedstawionego Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Darłowo w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży w wieku od 0-17 lat².

Liczba mieszkańców Gminy Darłowo	2017
w wieku od 0-6 r.ż.	592
w wieku od 7 r.ż. – 17 r.ż.	957
kobiety w wieku od 18 r.ż. – 59 r.ż.	2394
mężczyźni w wieku od 18 r.ż. – 64 r.ż.	2790
kobiety od 60 r.ż. i powyżej	870
mężczyźni od 65 r.ż. i powyżej	419

¹Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1, rok 2017, s.4

² Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Darłowo na rok 2017, s. 3

2.3. Czynniki sprzyjające uzależnieniu

1. Sytuacja materialna

Osoby uzależnione od alkoholu często charakteryzują się niezaradnością życiową, brakiem umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz brakiem sumienności w wykonywaniu obowiązków zawodowych. Pozostając często poza rynkiem zatrudnienia większość posiadanych środków przeznaczają na alkohol przez co pozbawiają siebie i rodzinę dostępu do podstawowych środków materialnych.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie wynika, że według stanu na 31.12.2017 rok z pomocy ośrodka korzystało 329 rodzin. Z powodu uzależnienia pomoc przyznano 12 z nich³.

2. Bezrobocie

Na terenie gminy Darłowo według stanu na 31.12.2017 roku zamieszkiwało 8 001 mieszkańców, z czego zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy było 386 osób, co stanowi 4,82% ogółu. Znaczącą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne tj. pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy. Grupa ta licząca 250 osób stanowi około 65% ogółu bezrobotnych⁴. Długotrwale bezrobocie stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilenia się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego, co w konsekwencji może prowadzić do nadużywania alkoholu, zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie. Związane z tym osłabienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny w sposób szczególnie naraża dzieci na poszukiwanie alternatywnych, w tym destrukcyjnych form aktywności, związanych ze spożywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

3. Przemoc

Zjawisko przemocy jest w nierozłączny sposób związane z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Według danych statystycznych policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Systematyczne działania informacyjno – edukacyjne podejmowane w skali całego kraju lub lokalnie, cykliczne kampanie „przeciw przemocy”, przyczyniają się do zwiększenia wśród ofiar i świadków przemocy świadomości w zakresie swoich praw oraz miejsc i instytucji, w których mogą uzyskać i uzyskują pomoc.

Z badań przeprowadzonych na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy w Darłowie wynika, że w roku 2012 spośród 10% liczby ludności mieszkańców Gminy Darłowo (800 osób) 6,75% zetknęło się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie jako świadek, natomiast 93,25% nie spotkało się z nim. Świadcami przemocy domowej najczęściej były kobiety, jak również osoby w wieku od 15 do 17 roku życia oraz powyżej 65 lat.

Procedura „Niebieska Karta” obejmująca ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych dedykowanych do niesienia pomocy w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie została w 2017 roku wdrażana 19 razy⁵.

2.4. Rozpoznanie problemu w ujęciu krajowym.

Pod względem ilości spożywanego alkoholu na osobę (od 15 roku życia) Polska znajduje się na 7 miejscu UE. Dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, że problem uzależnienia od alkoholu dotyczy bezpośrednio i pośrednio w sumie około 6,3 mln Polaków, czyli 16% całej populacji. Samych uzależnionych

---

³ Zob. Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Darłowo na rok 2017, s.5

⁴ Tamże, s.3

⁵ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, typ: PARPA-G1, rok:2017, s.8

od alkoholu jest w Polsce około 800 tys. osób (2% populacji). Osoby pijące szkodliwie to populacja 2-2,5 miliona osób (5-7% społeczeństwa). W wyniku uzależnienia członka rodziny od alkoholu około 3 miliony osób (małżonkowie, dzieci, rodzice, krewni) ponosi konsekwencje tego zjawiska⁶.

W Polsce problem picia alkoholu w bardzo istotnym zakresie dotyczy dzieci i młodzieży, a napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną. Badania dzieci i młodzieży z terenu gminy Darłowo przeprowadzone w 2016 roku przez Oficynę Profilaktyczną z Krakowa na grupie 211 uczniów szkoły podstawowej i 228 uczniów szkoły gimnazjalnej wskazują, że wśród uczniów szkoły podstawowej 17% spożywa alkohol, w tym 12% piło jednokrotnie, zaś 4% pije kilka razy w roku. Zdecydowana większość uczniów szkół podstawowych nie przyznaje się do tego typu zachowań (84%). Wśród uczniów szkoły gimnazjalnej spożywanie alkoholu deklaruje 43% ankietowanych, wśród nich 25% pije kilka razy w roku, 11% piło jednokrotnie, 4% pije parę razy w miesiącu, zaś 2% pije codziennie oraz kilka razy w tygodniu (1%). Dane pokazują, że odsetek wskazań osób spożywających alkohol zwiększył się wraz z wiekiem, co świadczy o narażeniu nadużywania alkoholu wśród klas starszych. Uwagę zwraca wysoki poziom dostępności napojów alkoholowych przejawiający się w ocenach respondentów.

Kolejnym z problemów poruszonym w ww. dokumencie było zbadanie jaki jest odsetek narażenia uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalnej na kontakt z narkotykami i dopalaczami w najbliższej okolicy. Zdecydowana większość w obu grupach wskazuje, że nie zażywa narkotyków (99% uczniów szkoły podstawowej oraz 94% uczniów szkoły gimnazjalnej). Do zażywania narkotyków przyznał się 1% uczniów szkoły podstawowej. Z badań wynika ponadto, że 6% uczniów szkoły gimnazjalnej zażywa narkotyki, w tym 3% brało jednokrotnie, natomiast po 1% zażywa parę razy w roku, kilka razy w miesiącu oraz codziennie. 99% ankietowanych deklaruje, że nie ma doświadczenia w zażywaniu dopalaczy. Do tej czynności przyznało się 1% uczniów szkoły podstawowej. Zdecydowana większość klas starszych ich nie zażywa (99%). Do korzystania z dopalaczy przyznaje się ponad 1% ankietowanych, którzy zażywają je codziennie. Niewielki odsetek wskazuje również na jednokrotne oraz sporadyczne (kilka razy w roku) zażywanie narkotyków przez uczniów szkoły gimnazjalnej.

ROZDZIAŁ III CELE PROGRAMU

3.1. Cel strategiczny: zmniejszenie rozmiarów uzależnień w Gminie Darłowo i związanych z tym problemem szkód społecznych i zdrowotnych.

3.2. Szczegółowe cele Programu

1. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki.
2. Wspieranie, organizowanie i finansowanie szeroko pojętej edukacji społecznej.
3. Tworzenie i doskonalenie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych.
4. Promocja zdrowego stylu życia, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
5. Wspieranie wychowawczej roli szkoły i rodziny.
6. Wspieranie finansowe i organizacja imprez oraz przedsięwzięć profilaktycznych oraz organizowanie akcji feryjno – wakacyjnych.
7. Kontrola rynku napojów alkoholowych w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży nieletnim.
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

---

⁶ „Ekonomiczne aspekty skutków picia alkoholu w Europie i w Polsce” Instytut Organizacji Ochrony Zdrowia Uczelni Łazarskiego, Warszawa 2013, s. 15

Do zrealizowania powyższych celów wykorzystane zostaną działania skierowane do mieszkańców Gminy Darłowo ujęte w trzech obszarach profilaktyki:

1) **PROFILAKTYKA UNIWERSALNA** – to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka wystąpienia uzależnienia. Ich celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów uzależnień w danej populacji. To poszerzenie i udoskonalenie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach o potwierdzonej skuteczności, adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

2) **PROFILAKTYKA SELEKTYWNA** – to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów uzależnień lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Profilaktyka ta jest przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. To poszerzenie i udoskonalenie oferty i wspieranie realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe lub lokalnie działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających i substancji psychotropowych.

3) **PROFILAKTYKA WSKAZUJĄCA** - to działania profilaktyczne adresowane do osób (grup), które demonstrują wczesne symptomy problemów uzależnień lub innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych, ale nie spełniają jeszcze kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego, uzależnienia od alkoholu lub narkotyków lub innych zaburzeń związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych opisanych w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10.

ROZDZIAŁ IV ZADANIA PROGRAMU

4.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

1. Ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu i innych używek z terenu gminy Darłowo udziału w programach terapeutycznych poprzez współfinansowanie uczestnictwa w tych programach. Pomoc w uzyskaniu środków finansowych na przejazd do Ośrodka Uzależnień poprzez współpracę z GOPS w Darłowie.
2. Kierowanie na badania specjalistyczne pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu. Opłacanie kosztów opinii biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i opłacanie kosztów sądowych – opłaty stałej dotyczącej osób uzależnionych z terenu gminy Darłowo, wobec których Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Koszalinie o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.
3. Kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.
4. Prowadzenie przez członków Komisji rozmów motywacyjnych z osobami wnioskowanymi do leczenia odwykowego. Udzielanie informacji o możliwościach podjęcia terapii, leczenia oraz miejscach uzyskania pomocy.
5. Prowadzenie przez członków Komisji rozmów motywacyjnych z osobami pijącymi w sposób szkodliwy i ryzykowny do zmiany szkodliwego wzorca picia.
6. Finansowanie zabiegów i usług dla osób uzależnionych od alkoholu.
7. Finansowanie działalności informacyjno – edukacyjnej i interwencyjno – motywującej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (wszystkie koszty z tym związane).
8. Stała współpraca z poradniami uzależnień, ośrodkami terapeutycznymi, stowarzyszeniami abstynencyjnymi oraz innymi instytucjami działającymi w tymże zakresie.

9. Organizacja szkoleń, kursów i warsztatów służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z uzależnieniami oraz ich finansowanie dla członków GKRPA oraz innych grup społecznych pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin.
  10. Wsparcie finansowe placówek leczenia uzależnienia od alkoholu poprzez dofinansowanie realizacji poradnictwa i psychoterapii pogłębionej dla osób uzależnionych i ich rodzin z terenu gminy Darłowo.
- 4.2. *Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.***
1. Pomoc psychologiczna dla rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii, przemocy poprzez wsparcie w formie zatrudnienia psychologa pełniącego dyżury w miejscu zamieszkania rodziny lub miejscu wskazanym przez rodzinę.
  2. Pomoc prawna dla rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii, przemocy i współuzależnienia.
  3. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
  4. Organizacja i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Finansowanie kosztów organizacyjnych kampanii oraz zakup materiałów koniecznych do jej przeprowadzenia.
  5. Zakup materiałów edukacyjnych o problematyce uzależnień.
  6. Upowszechnianie wiedzy na temat procedury „Niebieskiej Karty” i „Niebieskiej Linii”,
  7. Uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.
- 4.3. *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym przeprowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.***
1. Dofinansowanie szkolnych, środowiskowych oraz rówieśniczych programów profilaktycznych w zakresie:
    - a) profilaktyki uniwersalnej (dofinansowanie programów opóźniających inicjację alkoholową i papierosową),
    - b) profilaktyki selektywnej (podejmowanie działań edukacyjnych, opiekuńczych i rozwojowych wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym),
    - c) dofinansowanie szkoleń dla nauczycieli, pedagogów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych,
    - d) organizacja twórczych warsztatów teatralnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
    - e) zakup niezbędnych materiałów i usług do realizacji programu (w tym finansowanie spektakli profilaktycznych, organizacji festynów w ramach ogólnopolskiej kampanii „Postaw na Rodzinę”, wyjazdów w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego, biletów wstępu dla dzieci, zakup usług np. wynajem autokaru, zakup art. spożywczych, papierniczych itp.),
    - f) zakup rekomendowanych programów profilaktycznych dla placówek oświatowych,
    - g) udział dzieci i młodzieży w wydarzeniach promujących aktywność kulturalną w celu modelowania postaw moralno – społecznych np. poprzez wyjazdy do teatru, widowiska artystyczne itp. (wszystkie koszty z tym związane)
  2. Aktywne zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w połączeniu z realizacją programu profilaktycznego lub udziału autorytetu, jako alternatywy dla negatywnych zachowań poprzez:
    - a) organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uniwersalnej (wszystkie koszty z tym związane, zakup materiałów, usług itp.),

- b) finansowanie środowiskowych programów profilaktycznych realizowanych przez świetlice wiejskie, instytucje i organizacje zajmujące się profilaktyką,
  - c) finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z udziałem autorytetu (trenera) oraz zajęć sportowo – rekreacyjnych jako elementu lub uzupełnienia szkolnego programu profilaktyki (zatrudnienie trenera, zakup niezbędnych art. i sprzętu do przeprowadzenia zajęć),
  - d) organizacja imprez kulturalno – integracyjnych o charakterze profilaktycznym aktywizujących członków społeczności lokalnej (zakup usług, materiałów i sprzętu niezbędnych do przeprowadzenia imprez).
3. Utworzenie, organizacja i finansowanie działalności świetlic z programem opiekuńczo – wychowawczym na terenie gminy Darłowo, w szczególności: doposażenie w niezbędny sprzęt, materiały pomocnicze do zajęć, materiały profilaktyczne, wyjazdy integracyjne, wzmocnienie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej, bieżące utrzymanie i konserwacja pomieszczeń, zatrudnienie pracowników i dożywanie dzieci.
  4. Organizacja profilaktycznych kampanii edukacyjnych, konferencji i debat dotyczących promocji zdrowia, przeciwdziałania uzależnieniom (w tym finansowanie kosztów organizacyjnych),
  5. Przeprowadzenie diagnozy z zakresu skali zjawiska profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy Darłowo.

5.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Wspieranie i udzielanie pomocy merytorycznej i finansowej instytucjom, organizacjom pozarządowym w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej, w tym doposażanie w sprzęt GOPS w Darłowie.
2. Współpraca z grupami wsparcia AA.
3. Finansowanie i prowadzenie obsługi kancelaryjnej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 800,00 brutto miesięcznie.
4. Wspieranie i dofinansowanie działań służących rozwiązywaniu problemów uzależnień prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie (ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych uzależnieniami wskazanymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Darłowo na lata 2014-2020), w tym:
  1. realizacja projektów socjalnych na rzecz wspierania dzieci i rodzin,
  2. realizacja projektów socjalnych na rzecz wspierania innych grup osób zagrożonych uzależnieniami tj. seniorów, niepełnosprawnych i bezdomnych.

5.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Prowadzenie działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
2. Naruszanie zakazu reklamy i promocji alkoholowych,
3. Naruszanie zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw.

ROZDZIAŁ V GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

5.1. Zadania Komisji:

1. inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w zakresie:
  - a) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,

- b) udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
  - c) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
  - d) wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
  - e) podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
2. przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu z jednoczesnym badaniem przesłanek określonych w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a obejmujących rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylenie się od pracy albo systematyczne zakłócanie spokoju i porządku publicznego,
  3. prowadzenie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu:
    - a) prowadzenie rozmów motywacyjnych do podjęcia terapii odwykowej oraz jej kontynuowania w przypadku wydania przez sąd orzeczenia o obowiązkowym poddaniu się leczeniu odwykowemu,
    - b) kierowanie na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
    - c) przygotowywanie dokumentacji i wnioskowanie do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
    - d) monitoring realizacji postanowień sądu przez osoby uzależnione, w przypadku nie realizowania orzeczeń występowanie do Sądu o zmianę sposobu leczenia,
  4. udzielanie pomocy członkom rodzin uzależnionych od alkoholu w podjęciu decyzji o rozpoczęciu własnej terapii w zakresie współuzależnienia,
  5. sporządzanie opinii (w formie postanowienia) do wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
  6. dokonywanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
  7. wskazanie założeń oraz opiniowanie projektów:
    - a) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień,
    - b) preliminarza planowanych wydatków do projektu budżetu na dany rok,
    - c) planu wydatków opracowanego na podstawie uchwalonego budżetu na dany rok z podziałem na zadania,
  8. przyjęcie zadań w zakresie profilaktyki uzależnień skierowanych do wspólnoty lokalnej wraz z przewidywanym kosztem ich realizacji na poszczególne lata,
  9. współdziałanie z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnikiem Wojewody ds. profilaktyki uzależnień i popieranie działalności rządowej oraz organizacji społecznych w zakresie krzewienia trzeźwości i abstynencji i udzielania im pomocy,
  10. współdziałanie z organami gminy, szkołami, instytucjami, zakładami pracy, organizacjami pożytku publicznego, organizacjami społecznymi oraz grupami samopomocowymi w zakresie promocji trzeźwego stylu życia i wartości abstynencji oraz rozwiązywania problemów uzależnień,
  11. współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, placówkami pomocy społecznej oraz innymi podmiotami zajmującymi się profilaktyką w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom,
  12. podejmowanie innych zadań, określonych przez organy gminy lub nałożonych przepisami prawa.

4.2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie oraz finansowanie działalności Komisji

Ustala się wynagrodzenie w wysokości:

- 1) 350,00 zł brutto dla Przewodniczącego Komisji – za przewodzenie pracami Komisji.
- 2) 150,00 zł brutto za udział w posiedzeniu Komisji - za udział w każdym posiedzeniu Komisji.
- 3) 350,00 zł brutto za pełnienie obowiązków przewodniczącego Komisji w przypadku jego nieobecności.
- 4) Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji przysługuje na podstawie list obecności oraz rachunków imiennych zatwierdzonych przez Przewodniczącego Komisji.
- 5) Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych w związku z wyjazdami na szkolenia, konferencje, kontrole oraz w związku z działaniami profilaktycznymi poza terenem gminy Darłowo, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami szczególnymi regulującymi warunki ustalania i zasady zwrotu kosztów podróży służbowych.

W ramach Komisji funkcjonuje:

1. Zespół ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
2. Zespół ds. motywacji,
3. Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży.

ROZDZIAŁ VI ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki odbywa się w ramach zadań własnych Gminy oraz z dodatkowych opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. W 2019 roku planuje się przychody z tego tytułu na kwotę 310.000 zł z czego 10.000 zł planuje się na realizację zadań związanych z zapobieganiem narkomanii.
3. Środki nie wykorzystane zostaną przeniesione do budżetu na 2020 rok jako środki na kontynuację zadań rozpoczętych w 2019 roku.

ROZDZIAŁ VII REALIZATORZY PROGRAMU

1. Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Darłowo,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie,
4. Komisariat Policji w Darłowie,
5. Straż Gminna,
6. Dyrektorzy szkół wraz z pedagogami i psychologami w gminie Darłowo,
7. Świetlice wiejskie,
8. Sołtysi i Radni,
9. Punkty Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Darłowie,
10. Organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ VIII NADZÓR I WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ

Nadzór nad realizacją zadań własnych gminy powierzonych do realizacji wyznaczonych do tego podmiotom, koordynowanie oraz kontrolę formalną i finansową tych zadań oraz realizację całości Programu prowadzi pełnomocnik wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie.

Podstawowymi wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań będą:

1. liczba osób korzystających ze zorganizowanej pomocy specjalistycznej,
2. liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji etc. oraz ich uczestników,
3. liczba realizowanych programów profilaktycznych i osób nimi objętych,

4. liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi w świetlicach z programem opiekuńczo – wychowawczym,
5. liczba osób i rodzin objętych pomocą z powodu problemu przemocy w rodzinie,
6. liczba punktów podawania i sprzedaży napojów alkoholowych objętych kontrolami.

ROZDZIAŁ IX MONITORING I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

1. Monitoring i kontrola efektywności prowadzona będzie między innymi poprzez sporządzenie rocznego sprawozdania z działalności samorządu gminnego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA G1 oraz sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Dodatkowo do celów monitoringu posłużą sprawozdania organizacji pozarządowych z realizacji zadań publicznych w zakresie profilaktyki Gminy Darłowo.
3. Wójt Gminy Darłowo składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do 31 marca 2020 r.